

# **АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЛІН-МЕНЕДЖМЕНТУ У ДІЯЛЬНІСТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ВИРОБНИЧОЇ КОМПАНІЇ УКРАЇНИ**

**Алекперова Н.В., Сахнацька Н.М.**

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця**

**[aliekperova18@gmail.com](mailto:aliekperova18@gmail.com), [sakhnatskaya@ukr.net](mailto:sakhnatskaya@ukr.net)**

Сьогодні в умовах жорсткої конкуренції на фармацевтичному ринку актуальною є проблема підвищення конкурентоспроможності компанії шляхом вдосконалення процесів управління. Інноваційним підходом можна вважати впровадження філософії лін-мислення (lean thinking). Дана філософія забезпечує максимальне задоволення потреб споживачів за допомогою мінімізації витрат. Відомо, що повністю уникнути втрат у виробничому і управлінському процесі не вдається навіть найуспішнішим компаніям світу, але існують концепції, які дозволяють звести їх до мінімуму. Впровадження концепції лін-менеджменту, зокрема ідеї ощадливого виробництва, дає можливість вирішити важливі проблеми, з якими щодня зіштовхується більшість фармацевтичних виробничих підприємств.

Як досягти високої якості ліків при мінімальних витратах, скоротити терміни виробництва, уникнути надвиробництва, а також ефективно врегулювати питання дистрибуції — відповіді на ці та інші питання можна знайти, усвідомивши базові принципи лін-менеджменту. Як відомо, лін-менеджмент передбачає залучення до процесу оптимізації бізнесу як окремого співробітника, так і персонал компанії в цілому. Це забезпечує створення цілісної команди однодумців, які поділяють цінності та місію компанії, працюють злагоджено для реалізації основної мети – забезпечення споживачів якісними та водночас доступними лікарськими засобами.

Незважаючи на те, що за останні роки лін-менеджмент став популярним за кордоном і в Україні, більшість спроб запровадити його на вітчизняних фармацевтичних підприємствах є досить поверхневими. Саме тому актуальною темою для обговорення варто вважати впровадження концепції лін-менеджменту у діяльності провідних фармацевтичних компаній України.

Прикладом імплементації концепції лін-менеджменту у фармацевтичній галузі є потужна українська фармацевтична компанія «Артеріум». Корпорація «Артеріум» створена в 2005 р. і об'єднує два провідних фармацевтичних підприємства: ВАТ «Київмедпрепарат» — українського лідера у виробництві антибіотиків і АТ «Галичфарм» — потужного виробника рослинних препаратів. У компанії активно впроваджуються сучасні технології управління, ініціатором яких є топ-менеджмент корпорації, який усвідомлює необхідність проведення

значних інноваційних змін в організаційних процесах та управлінській культурі підприємства. Сталий розвиток корпорації реалізується на засадах холістичного підходу. Забезпечення балансу інтересів між стейкхолдерами й дотримання в своїй щоденній діяльності цінностей та філософії бізнесу виражаються у гаслі «Ближче до людей».

Варто зазначити, що сам термін «ощадливе виробництво» не має широкого застосування в корпорації. Діяльність компанії спрямована на підвищення продуктивності через збільшення ефективності операційних процесів. Увага приділяється підвищенню якості, зменшенню часу виконання замовлення, скороченню усіх видів запасів і невиробничих витрат через удосконалення операційних процесів й технологій. З 2006 року в корпорації почалась активна робота щодо створення корпоративного університету з метою постійного навчання і розвитку персоналу. Метою проекту є забезпечення професійного рівня співробітників для досягнення бізнес-цілей та оптимального використання ресурсів корпорації. Проведене навчання персоналу в рамках реалізації даного проекту дало поштовх для подальших змін та удосконалення функціональних процесів. Варто відмітити, що тільки після повноцінного залучення персоналу до реалізації ідей ощадливого виробництва стане можливим закріплення позитивних тенденцій й створення фундаменту для подальших плідних змін.

Слід також зазначити, що акцент на підвищення ефективності виробничих і адміністративних процесів відбувається в межах реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Заходи зі зниження витрат вирішуються без погіршення якості продукції та з використанням принципів корпоративної соціальної відповідальності, наприклад, економії природних ресурсів, зменшенні шкідливого впливу на довкілля та інших кроків.

Можна зробити висновок, що у корпорації «Артеріум» акцентують значну увагу на використанні інструментів ощадливого виробництва, а філософія лін-менеджменту поступово і цілеспрямовано впроваджується у політику компанії. Безумовно, існують певні проблеми, враховуючи складнощі у фінансуванні інноваційних проектів в операційних процесах. Але ті кроки, що поступово реалізуються лідерами корпорації за підтримки усіх співробітників, дають підставу стверджувати, що корпорація має всі можливості для подолання проблем. Це дозволить реалізувати цілі компанії, що спрямовані на отримання довгострокового лідерства у фармацевтичній галузі нашої країни.